

" برنامه عملیاتی سال 98 واحد جلب مشارکتهای مردم "
مقدمه :

امروزه میزان مشارکت جوامع در برنامه های دولت ها یکی از شاخص های مهم ارزیابی میزان توفیق و روند توسعه در جوامع محسوب شده و حکومتها تلاش می نمایند هر چه بیشتر آحاد جامعه را در برنامه ریزی ها مشارکت داده تا با برنامه های خود آشنا نموده و در اجرا نیز از مردم کمک بگیرند . تا آنجا که در نظام پایش سنجش عدالت در سلامت که شامل 52 شاخص می باشد ، شاخص نسبت خانوار تحت پوشش داوطلبان سلامت یکی از آن شاخصها می باشد .

تجربه ثابت کرده است برای دستیابی به توسعه پایدار به همیاری تک تک افراد جامعه نیاز است ، به عبارت دیگر سلامتی محور توسعه است و مسائل و مشکلات بهداشتی ، همان مشکلات توسعه است که نمی توان آن را فقط در بخش بهداشت حل نمود ، بنابراین جلب مشارکت تک تک افراد جامعه و دیگر بخشهای توسعه ، برای حل مشکلات بهداشتی در رسیدن به سطح قابل قبول سلامت برای همه بر اساس منشور بین المللی بهداشت (سپتامبر ۱۹۷۸ میلادی) از ضروریات است .

همچنین با توجه به اینکه دستیابی به اهداف عالی سلامت مستلزم همکاری و تعامل نهادهای اجتماعی با برنامه نظام سلامت می باشد و همچنین با توجه به اهداف ارتقای سلامت و مفاد قانون برنامه پنجم توسعه که دولت را موظف به گسترش سلامت همگانی نموده است .

برنامه عملیاتی سال 98

عنوان برنامه	وضعیت موجود	وضعیت مورد انتظار	استراتژی	واحد مسئول	واحد همکار	زمان موجود
1- استمرار و گسترش اجرای برنامه داوطلبان سلامت در مراکز و پایگاههای سلامت جامعه بر اساس بسته خدمت توسعه مشارکت مردمی و هماهنگی بین بخشی	60 درصد	80 درصد	- تجهیز فضای آموزش مناسب جهت کلاسهای داوطلبان سلامت - گماردن نیروهای ثابت در واحدها - آموزش مستمر داوطلبان سلامت - برگزاری جشن روز جهانی داوطلب و اردوهای زیارتی و سیاحتی جهت داوطلبان سلامت	واحدجلب مشارکت مردمی	واحدجلب مشارکت مردمی شهرستان ها	98/1/1 تا /12/30 98
2- ساماندهی مشارکت خیرین و واقفین در حوزه بهداشت بر اساس دستورالعمل ابلاغی مرکز مدیریت شبکه	20 درصد	40 درصد	- کمک گرفتن از خیرین و واقفین در برنامه های داوطلبان سلامت	واحدجلب مشارکت مردمی	واحدجلب مشارکت مردمی شهرستان ها	98/1/1 تا /12/30 98
3- استمرار و تقویت برنامه داوطلبان متخصص در ادارات و سازمان ها	40 درصد	60 درصد	- آموزش نحوه تکمیل فرم ثبت نام - ارسال به موقع آمار فصلی - ارسال نامه به تمام ادارات شهرستان و ثبت نام افرادی که تمایل دارند به صورت داوطلب متخصص با برنامه های داوطلبان همکاری داشته باشند .	واحدجلب مشارکت مردمی	واحدجلب مشارکت مردمی شهرستان ها	98/1/1 تا /12/30 98

98/1/1 تا /12/30 98	واحد جلب مشارکت مردمی شهرستان ها	واحد جلب مشارکت مردمی	- شرکت در کارگاه کشوری شیوه آموزش داوطلبان سلامت - برگزاری کارگاه توانمندسازی جهت مربیان شهری و روستایی	100 درصد	0 درصد	4- توانمند سازی مراقبین سلامت در زمینه شیوه آموزش داوطلبان سلامت و کسب صلاحیت مربیگری (28 ساعت آموزش در موضوع جلب مشارکت مردمی و برنامه داوطلبان سلامت مطابق دستورالعمل)
98/1/1 تا /12/30 98	واحد جلب مشارکت مردمی شهرستان ها	واحد جلب مشارکت مردمی	- برگزاری جلسات آموزشی مداوم برای خانوارهای تحت پوشش داوطلب سلامت توسط داوطلب سلامت	70 درصد	50 درصد	5- ارتقای سطح سواد جامعه با مشارکت داوطلبان سلامت (سلامت روان، سواد تغذیه ای، بیماریهای غیر واگیر و واگیر و خود مراقبتی)
98/1/1 تا /12/30 98	واحد جلب مشارکت مردمی شهرستان ها	واحد جلب مشارکت مردمی	- برگزاری کلاسهای آموزشی به طور مداوم و منظم جهت داوطلبان سلامت در مراکز شهری و خانه های بهداشت	80 درصد	60 درصد	6- مشارکت داوطلبان سلامت در اجرای برنامه های ابلاغی نظام سلامت از سوی مرکز مدیریت شبکه (پاناسگی، اهداء خون، سل و.....)
98/1/1 تا /12/30 98	واحد جلب مشارکت مردمی شهرستان ها	واحد جلب مشارکت مردمی	- در نظر گرفتن اعتبار برای برگزاری جشن روز داوطلب سلامت - برگزاری جلسات و نشست های فصلی جهت بهتر شدن برنامه های جلب مشارکت مردمی	100 درصد	80 درصد	7- فرهنگ سازی و جلب مشارکت جامعه در برنامه های سلامت از طریق برگزاری نشست ها و همایشهای محلی از جمله روز جهانی داوطلب
98/1/1 تا /12/30 98	واحد جلب مشارکت مردمی شهرستان ها	واحد جلب مشارکت مردمی	- تجهیز کردن مراکز و خانه های بهداشت به رایانه و اتصال به اینترنت - آموزش داوطلبان سلامت جهت استفاده از فصلنامه مجازی - در دسترس قرار دادن آدرس	60 درصد	30 درصد	8- فراهم سازی بستر لازم جهت استفاده از فضای مجازی و رسانه های نوین سلامت در توانمند سازی داوطلبان سلامت (نشریه مجازی و نرم افزارهای آموزشی - شبکه های مجازی)
98/1/1 تا /12/30 98	واحد جلب مشارکت مردمی شهرستان ها	واحد جلب مشارکت مردمی	- برگزاری کارگاه آموزش تربیت مربی جهت بهورزان - آموزش تکمیل فرم های تشکیل پرونده جهت داوطلبان سلامت - آموزش دستورالعملها و تکمیل فرم های آماری	90 درصد	70 درصد	9- استمرار و تقویت برنامه داوطلبان سلامت در روستاها و جذب داوطلبان سلامت روستایی
98/1/1 تا /12/30 98	واحد جلب مشارکت مردمی شهرستان ها	واحد جلب مشارکت مردمی	- تجهیز فضای آموزشی کلاسهای داوطلبان سلامت از طریق جذب اعتبار سرانه پزشک خانواده	80 درصد	40 درصد	10- استاندارد سازی فضای آموزشی پایگاهها و مراکز جامع سلامت با توجه به دستورالعمل ابلاغی

98/1/1 تا /12/30 98	واحد جلب مشارکت مردمی شهرستان ها	واحد جلب مشارکت مردمی	همکاری واحدهای مختلف جهت تهیه مقاله جهت درج در نشریه مجازی داوطلبان سلامت	100 درصد د	100 درصد د	11- تهیه و ارسال مقالات بر اساس فلوجارت و راهنمای تدوین مقالات جهت درج در نشریه مجازی داوطلبان سلامت
98/1/1 تا /12/30 98	واحد جلب مشارکت مردمی شهرستان ها	واحد جلب مشارکت مردمی	ارسال به موقع اسامی مربیان و داوطلبان سلامت نمونه همراه با عکس از شهرستانهای تابعه	100 درصد د	100 درصد د	12- ارسال اسامی و عکس مربیان و داوطلبان سلامت نمونه و همچنین تهیه و ارسال اخبار ، آثار ، پیامها و مصاحبه جهت درج در نشریه مجازی داوطلبان سلامت
98/1/1 تا /12/30 98	واحد جلب مشارکت مردمی شهرستان ها	واحد جلب مشارکت مردمی	تهیه برنامه زمانبندی نظارت وسیعی در اجراء به موقع آن	80 درصد	60 درصد	13- نظارت بر برنامه های داوطلبان سلامت در کلیه مراکز و پایگاههای شهری روستایی و خانه های بهداشت با استفاده از چک لیستهای ارسالی از وزارتخانه
98/1/1 تا /12/30 98	واحد جلب مشارکت مردمی شهرستان ها	واحد جلب مشارکت مردمی	تهیه برنامه زمانبندی نظارت بر ارزشیابی عملکرد داوطلبین از دیدگاه خانوارهای تحت پوشش	80 درصد	60 درصد	14- نظارت ، پیگیری و انجام ارزشیابی ، عملکرد داوطلبان سلامت از دیدگاه خانوارهای تحت پوشش
98/1/1 تا /12/30 98	واحد جلب مشارکت مردمی شهرستان ها	واحد جلب مشارکت مردمی	تشکیل کمیته داوطلبین سلامت ستادی و بررسی عملکرد کمیته های بهداشتی-درمانی	80 درصد	20 درصد	15- هماهنگی و برگزاری کمیته داوطلبین سلامت ستادی و بررسی عملکرد کمیته های بهداشتی مراکز بهداشتی -درمانی و تدوین فید بک مورد نیاز
98/1/1 تا /12/30 98	واحد جلب مشارکت مردمی شهرستان ها	واحد جلب مشارکت مردمی	جمع آوری آمار فصلی داوطلبین سلامت هر سه ماه یکبار	100 درصد د	80 درصد	16- جمع آوری آمار و ارسال گزارش فعالیت های انجام شده هر سه ماه یکبار (آمار فصلی) داوطلبان سلامت شهری و روستایی و همچنین آمار داوطلبان متخصص و آمار فصلی سل به وزارتخانه
98/1/1 تا /12/30 98	واحد جلب مشارکت مردمی شهرستان ها	واحد جلب مشارکت مردمی	تدوین برنامه عملیاتی ابتدای هر سال	50 درصد	0 درصد	17- تدوین برنامه اجرایی عملیاتی در ابتدای هر سال

98/1/1 تا /12/30 98	واحد جلب مشارکت مردمی شهرستان ها	واحد جلب مشارکت مردمی	برگزار کردن کارگاه ویژه مربیان و داوطلبان سلامت	100 درصد	100 درصد	18- برگزاری کارگاه مربیگری کمک های اولیه در بلايا کارشناسان جلب مشارکت مردمی و داوطلبان سلامت
------------------------------	--	--------------------------------	--	-------------	-------------	--

تحلیل وضعیت موجود نقاط قوت :

- توانایی تهیه مواد و رسانه های آموزش
- دسترسی مناسب به منابع علمی مکتوب
- وجود چک لیست ارزیابی عملکرد جلب مشارکت مردمی توسط تیم سلامت
- وجود فرمهای آماری

نقاط ضعف :

- جابجایی نیرو در پست جلب مشارکتهای مردمی در سطوح محیطی
- چند پیشه بودن نیروهای جلب مشارکت مردمی در سطح ستاد شهرستان
- نبود شاخصهای مناسب سنجش اثر بخشی فعالیتهای داوطلبان سلامت
- دسترسی ناکافی به داده ها و شاخصهای مرتبط با توانمندسازی
- انگیزه کم مربیان داوطلبان سلامت
- نبود اعتبار لازم جهت حفظ انگیزه داوطلبان سلامت
- عدم وجود برنامه منسجم و تفاهم نامه های کشوری در خصوص استفاده از سازمانهای دولتی و غیر دولتی
- عدم دسترسی به اینترنت جهت تهیه مطالب مورد نیاز و عدم دسترسی به نشریه

مجازی

فرصت :

- نگرش مثبت داوطلبان سلامت به امر آموزش و استقبال از کتب آموزش
- دیدگاه مثبت مدیران سازمانهای ذینفع
- وجود سایت جهت آموزش مجازی داوطلبان سلامت
- اختصاص برنامه های خاص موضوعات بهداشتی در صدا و سیما
- مقبولیت فعالیتهای بهداشتی از سوی مردم و جامعه
- وجود سازمانهای مردمی غیر دولتی و امکان استفاده از کمکهای خیرین

تهدید :

- عدم آشنایی گروههای مختلف مردم در خصوص خدمات ارائه شده توسط داوطلبان سلامت
- عدم بازنگری دستورالعملهای کشوری جهت اجرای برنامه های جدید برنامه جلب مشارکت مردمی
- عملکرد سلیقه ای در خصوص اجرای برنامه های جلب مشارکت از سوی دانشگاههای علوم پزشکی کشور
- کمبود کتب آموزشی به روز جهت داوطلبان سلامت
- نبود جایگاه و ردیف اعتباری مشخص جهت تامین هزینه های مورد نیاز برنامه
- تخصیص ناکافی اعتبارات
- نا آشنا بودن سازمانها و ادارات دولتی و مردم نهاد متولی سلامت با نقش و وظیفه خویش در امر مشارکت در حوزه سلامت

شناسایی راهکارها :

- تدوین عملکرد سالانه به منظور تعیین موقعیت و وضعیت موجود برنامه
- تدوین برنامه عملیاتی بر اساس وضعیت موجود به منظور تعیین راهکارهای دسترسی به اهداف برنامه
- احصای شاخص نسبت خانوارهای دارای داوطلب در برنامه شاخصهای عدالت در سلامت
- پایش ، ارزشیابی و نظارت بر عملکرد کارشناسان مشارکتهای مردمی ستاد شهرستان و مربیان داوطلبان سلامت در مراکز مجری برنامه

- توانمند سازی مسئولان برنامه مشارکت مردمی در قالب برگزاری جلسات آموزشی و توجیهی
- انتخاب داوطلب سلامت و مربی داوطلب نمونه
- هماهنگی جهت برگزاری مراسم بزرگداشت روز داوطلبان سلامت
- برگزاری اردوی سیاحتی و زیارتی جهت داوطلبان سلامت
- پیگیری برنامه ارتقای تحصیلی مربیان و داوطلبان سلامت دیپلم و بالاتر
- همکاری با دبیرخانه فصلنامه مجازی داوطلب سلامت (تهیه و جمع بندی مقاله و خبر جهت چاپ)

پیش بینی سالهای آینده برنامه :

1. مستند سازی و تدوین گزارش های تخصصی برنامه در سال 1398 و سالهای بعد از آن (هر سال یک نسخه) از طریق :

- احصای شاخص نسبت خانوارهای دارای داوطلب در برنامه شاخصهای عدالت در سلامت
- تدوین عملکرد سالانه به منظور تعیین موقعیت و وضعیت موجود برنامه
- تدوین برنامه عملیاتی بر اساس وضعیت موجود به منظور تعیین راهکارهای دسترسی به اهداف برنامه
- پایش برنامه عملیاتی به منظور تعیین میزان پیشرفت فعالیتها و اهداف پیش بینی شده در برنامه عملیاتی

2. ارتقای کیفیت عملکرد کلیه کارشناسان مسئول برنامه و مربیان داوطلبین سلامت در سال 1398 و سالهای بعد از آن از طریق :

- پایش ، ارزشیابی و نظارت بر عملکرد کارشناسان مشارکتهای مردمی ستاد شهرستان و مربیان داوطلبان سلامت در مراکز مجری برنامه
- توانمند سازی مسئولان برنامه مشارکت مردمی در قالب برگزاری جلسات آموزشی و توجیهی (دستورالعمل جدید برنامه ، فرمهای آماری ایجاد انگیزه و جلب رضایت کلیه مربیان و داوطلبان سلامت به منظور جلوگیری از قطع همکاری با برنامه در سال 1398 و بعد از آن ، از طریق :

- انتخاب داوطلب سلامت و مربی داوطلب نمونه
 - هماهنگی جهت برگزاری مراسم بزرگداشت روز داوطلبان سلامت
 - برگزاری اردوی سیاحتی و زیارتی جهت داوطلبان سلامت
 - پیگیری برنامه ارتقای تحصیلی مربیان و داوطلبان سلامت دیپلم و بالاتر
- همکاری کارشناس مشارکتهای مردمی با دبیرخانه فصلنامه مجازی داوطلب سلامت جهت تهیه و چاپ مقاله ، عملکرد ، خبر و ...) در سال 1398 و سالهای بعد از آن

تعیین شاخصهای اندازه گیری :

ردیف	عنوان شاخص	تعریف شاخص	اهمیت شاخص	وزن مطلوب شاخص	راهکارهای تقویت شاخص
1	برنامه عملیاتی / عملکرد سالانه تدوین شده	تعداد نسخه برنامه عملیاتی / عملکرد سالانه تدوین شده	به منظور برنامه ریزی مناسب در سالهای آتی و همچنین انتخاب بهترین راهکارها در راستای صرفه جویی منابع ، لازم است وضعیت موجود برنامه مشخص شود که این امر از طریق تجزیه و تحلیل آمار ارسالی از سطوح محیطی امکان پذیر می باشد .	2 نسخه	-تدوین عملکرد سالانه به منظور تعیین موقعیت و وضعیت موجود برنامه -تدوین برنامه عملیاتی بر اساس وضعیت موجود به منظور تعیین بهترین راهکارهای دسترسی به اهداف برنامه -احصای شاخص نسبت خانوارهای دارای داوطلب در برنامه شاخصهای عدالت

در سلامت					
پایش ، ارزشیابی و نظارت بر عملکرد کارشناسان مشارکتهای مردمی ستاد شهرستان و مربیان داوطلبان سلامت در مراکز مجری برنامه	20 بار	از طریق پایش و ارزشیابی عملکرد مسئولان برنامه و وضعیت برنامه می توان در اسرع وقت به شناسایی و رفع نواقص و چالشها پرداخت.	تعداد نظارتهای انجام شده	نظارتهای انجام شده	2
توانمند سازی کلیه مربیان داوطلبین سلامت در خصوص ارزشیابی رسانه های آموزشی در سال 1398	3 جلسه	جلسات مستمر کارشناسی در خصوص ابعاد مختلف برنامه باعث توانمندی و ارتقای کیفی برنامه خواهد شد	تعداد جلسات برگزار شده	جلسات آموزشی و توجیهی برگزار شده	3
-انتخاب داوطلب سلامت و مربی داوطلب نمونه -هماهنگی جهت برگزاری مراسم بزرگداشت روز داوطلبان سلامت -برگزاری اردوی سیاحتی و زیارتی جهت داوطلبان سلامت -پیگیری برنامه ارتقای تحصیلی مربیان و داوطلبان سلامت دیپلم و بالاتر	1 مراسم / اردو	با توجه به عضویت فی سبیل ... در شبکه بزرگ داوطلبان سلامت به منظور قدردانی بخش کوچکی از فعالیتهای آنان مراسم بزرگداشتی سالانه برگزار می گردد .	برگزاری مراسم بزرگداشت / اردوی سیاحتی زیارتی مشهد مقدس	بزرگداشت روز داوطلب سلامت	4
-همکاری با دبیرخانه فصلنامه مجازی داوطلب سلامت (تهیه و جمع بندی مقاله و خبر جهت چاپ)	یک نسخه گزارش / عملکرد / مقاله	به منظور اطلاع رسانی و استفاده از تجارب سایر دانشگاهها وزارت متبوع اقدام به تدوین فصلنامه مجازی با همکاری سایر دانشگاهها نموده است .	تعداد عملکرد / مقاله در فصلنامه چاپ شده	چاپ عملکرد / مقاله در فصلنامه	5

شناسه برنامه

عنوان برنامه : برنامه جلب مشارکت مردمی

هدف کلی : ارتقاء سطح آگاهی و توسعه الگوهای رفتاری سالم در سطح جامعه با مشارکت جامعه

اهداف اختصاصی :

1. مستند سازی و تدوین گزارش های تخصصی برنامه مشارکتهای مردمی در سال 1398 (یک نسخه)

از طریق : نوع برنامه : پروژه
ارتقاء

بازه زمانی برنامه : در طول سال

اعتبار پیش بینی شده برنامه : 480000000 ریال

واحد مسئول : جلب مشارکت مردمی

واحد همکار : جلب مشارکت مردمی شهرستانهای تابعه

